

KOMUNIKAT PRASOWY

17 czerwca 2022 r.

Pierwszy kompleksowy raport potwierdzający wpływ wspólnych wysiłków na rzecz poprawy bezpieczeństwa morskiego w UE

Dwadzieścia lat po katastrofach z udziałem statków „Erika” i „Prestige” europejskie ramy bezpieczeństwa morskiego rozwinęły się do tego stopnia, że zyskały miano jednych z najbardziej stabilnych na świecie. Zgodnie z Europejskim Raportem Bezpieczeństwa Morskiego (European Maritime Safety Report, EMSAFE) jest to pierwszy w historii kompleksowy przegląd bezpieczeństwa morskiego w Unii Europejskiej.

Jednym z kluczowych filarów unijnych ram bezpieczeństwa są inspekcje przeprowadzane przez Państwo Portu (PSC), w wyniku których inspektorzy w portach UE przeprowadzają co roku ponad 14 000 kontroli statków. Dodatkowo ten reżim inspekcyjny jest uzupełniany inicjatywami ustawodawczymi, takimi jak specjalny unijny system przeglądów statków typu RoPax i szybkich jednostek pływających, oraz przez zobowiązanie państw członkowskich do centralnego zgłaszania i monitorowania wypadków w celu analizy i opracowania działań zapobiegawczych. Przepisy te wspierają wdrażanie i egzekwowanie konwencji międzynarodowych przyjętych przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), poprzez przeciwdziałanie konkretnym zagrożeniom i wprowadzenie scentralizowanego podejścia wspierającego bezpieczeństwo na morzu.

Raport EMSAFE opublikowany przez [Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego](#) (EMSA) uwydatnia również rolę Agencji jako organu wspierającego Komisję Europejską w kwestiach monitorowania procesu wdrażania przepisów prawa UE. W związku z powyższym, w ciągu ostatnich dwudziestu lat EMSA przeprowadziła w imieniu Komisji ponad 300 wizyt w państwach członkowskich, a także ponad 300 inspekcji uznanych przez UE organizacji (RO), którym państwa członkowskie coraz częściej delegują zadania związane ze swoimi obowiązkami państwa bandery.

Ponadto w tym samym okresie przeprowadzono ponad 70 inspekcji w organach administracji morskiej, instytucjach edukacji i ośrodkach szkoleniowych w państwach trzecich w celu wsparcia Komisji w ocenie zgodności z Międzynarodową konwencją o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht (STCW).

Tylko w samym 2020 r. zarejestrowano ponad 680 000 zawinięć statków do portów UE. Zasadnicze znaczenie ma zatem wymiana informacji na temat bezpieczeństwa między państwami członkowskimi w takich obszarach, jak transportowany ładunek niebezpieczny, dane dotyczące pozycji statków oraz rejestracja pasażerów. W tym celu EMSA będzie nadal kontynuowała rozwój systemu SafeSeaNet, mającego na celu wspomoczenie ogólnounijnej wymiany danych morskich, poprzez ułatwienie i uproszczenie wypełnienia obowiązków sprawozdawczych oraz wspieranie procesu wdrożeniowego nowego lub zmieniającego się prawa UE. Zmieniający się system wymagań, utrwala rolę SafeSeaNet jako głównej platformy informacji na temat bezpieczeństwa morskiego w UE.

Raport EMSAFE zostaje opublikowany w momencie, gdy flota pod banderą państw członkowskich UE odnotowuje wolniejszy wzrost niż flota światowa (wzrost o 3,4% w ciągu ostatnich pięciu lat, przy wzroście floty światowej w tym okresie 7%). Pomimo tego, iż średni wiek statków pływających pod banderą państw

członkowskich UE jest zasadniczo porównywalny z wiekiem floty światowej, niektóre z kategorii statków odnotowują pogłębiający się trend, jak w przypadku statków pasażerskich, których średni wiek wynosi 28 lat.

„Dzisiejszy raport świadczy o tym, w jaki sposób wysiłki UE na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa morskiego okazały się skuteczne w zapobieganiu wypadkom i zapewnianiu wysokiego poziomu zharmonizowania przepisów dotyczących bezpieczeństwa w całej Unii. Jednocześnie, pojedynczy wypadek morski może mieć katastrofalne skutki dla życia ludzkiego i środowiska morskiego, dlatego też niezbędna jest stała czujność i poprawa. Z zadowoleniem przyjmuję tę cenną inicjatywę, która stanowi istotny przewodnik dla sytuacji w zakresie bezpieczeństwa morskiego i problemów, z którymi mamy do czynienia”, powiedziała komisarz UE ds. transportu, Adina Vălean.

Bezpieczeństwo jest podstawą całej działalności morskiej. Bez bezpieczeństwa nie można zapewnić zrównoważonego rozwoju, ochrony i rozwoju sektora transportu morskiego w UE. W związku z tym bezpieczeństwo znajduje się w centrum prac EMSA, zarówno teraz, jak i w przyszłości. W naszym raporcie podkreśliśmy jasno, że bezpieczeństwo morskie jest i zawsze będzie przedmiotem wspólnego zainteresowania. Tylko dzięki współpracy na szczeblu międzynarodowym, europejskim, krajowym, politycznym, branżowym i zainteresowanych stron możemy utrzymać solidne ramy, które stworzyliśmy w ciągu ostatnich dwudziestu lat, i nadal stawiać czoła przyszłym wyzwaniom”, powiedziała dyrektor wykonawcza EMSA, Maja Markovčić Kostelac.

Trendy na przyszłość

Zgodnie z treścią raportu, bezpieczeństwo morskie będzie nadal stanowić wyzwanie w perspektywie krótko- i średnioterminowej, nie tylko w zakresie zarządzania obecną flotą, ale również w dziedzinie cyfryzacji, powstających technologii i zrównoważonego rozwoju.

- Wysiłki sektora na rzecz osiągnięcia celów w zakresie emisji w ramach Europejskiego Zielonego Ładu są również powiązane z bezpieczeństwem morskim, zwłaszcza że stosowanie nowych paliw (wodoru, metanolu, amoniaku i biopaliw) oraz technologii energetycznych (akumulatory i ogniwa paliwowe) musi opierać się na odpowiednich normach bezpieczeństwa.
- Ponadto liczba pojazdów napędzanych paliwami alternatywnymi, w tym samochodów elektrycznych, wzrosła w UE o 29% w latach 2019–2021, co oznacza, że zarówno statki pasażerskie, jak i towarowe muszą przygotować się na zagrożenia dla bezpieczeństwa związane z transportem większej liczby tych pojazdów.
- W raporcie podkreślono, iż pomimo tego, że statki autonomiczne oferują nowe możliwości dla przemysłu, stwarzają również wyzwania pod względem regulacyjnym i technicznym, w tym potrzebę opracowania ram prawnych, norm, przeglądów, udoskonalenia manewrów na morzu i w porcie oraz kwalifikacji osób znajdujących się na pokładzie.

WIĘCEJ INFORMACJI

Przeczytaj pełną treść raportu: <https://emsa.europa.eu/emsafe>

KONTAKTY Z PRASĄ

- Ruth McDonald: Ruth.MCDONALD@emsa.europa.eu; +351 913 151 610
- Ann Macpherson: Ann.MACPHERSON@emsa.europa.eu ; +351 917 21 31 21